

artistanbul

FESHANE

Kolektifin Belleği: İBB Koleksiyonları

İBB
MİRAS

İBB·KÜLTÜR

Kolektivi
iBB Kole
Collectiv
IMM Co

fin Belleği:
eksizyonları
ve Memory:
ollections

Kolektifin Belleği:

İBB Koleksiyonları

Kolektifin Belleği: İBB Koleksiyonları

187 sanatçı

627 eser

Aşiyân Müzesi: **21** eser

İBB Atatürk Şişli Müzesi: **6** eser

Şehir Müzesi: **149** eser

Tanzimat Müzesi: **9** eser

İBB Atatürk Kitaplığı: **131** eser

İBB Koleksiyonundan Toplam: **316** eser

Berna Türemen & Ali Türemen Bağışları: **195** eser

Cengiz Akıncı Bağışları: **14** eser

Bağışlanan Eser Sayısı: **311**

Bağışçı sayısı: **55**

**İBB Koleksiyonuna Eser Bağışı
Yapan Sanatçı ve Koleksiyonerlere
Teşekkürlerimizle...**

A. Gülçin Günaydın
Ahmet Özel
Ahmet Ziya Akbulut
Akagündüz Temur
Alaaddin Aksoy
Ali Gün Yıldırım
Ali İsmail Türemen
Ali Sami Boyar
Amadeo Preziosi
Antoine Ignace Melling
Ara Güler
Arif Paşa
Asım İşler
Atilla Atar
Attila Galatalı
Avni Arbaş
Aydın Ayan
Ayşegül İzer
Bedri Rahmi Eyüboğlu
Berkay Buğdan
Berna Türemen
Bilal Yazıcı
Bubi
Burhan Doğançay
Büşra Kölmük
Cihat Aral
Cihat Burak
Constanzo de Ferrara
Cristofano dell'Altissimo
Demet Versel
Dilek Işıksel
Dimitar Trendafilov

Doğan Paksoy
Duygu Kahraman
Ecehan Toprak
Ekrem Kahraman
Elif Naci
Elif Nur Onbay
Emel Vardar
Emre Senan
Eren Eyüboğlu
Erol Deneç
Erol Eti
Ersin Alok
Evren Karayel Gökkaya
Ferit Özçelik
Ferruh Başağa
Fethi Arda
Fethi Karakaş
Fethi Kayaalp
Feyhaman Duran
Figen Aydıntaşbaş
Fuad Soyhan
Genço Gülan
Gentile Bellini
Gözde Eda Tekcan
Gül Derman
Gülray Yüksel
Gülseven Erdoğan
Gülseren Südor
Gülsün Karamustafa
Gültekin Çizgen
Habib Aydoğdu
Hakkı Anlı

Hale Sontaş
Halil Paşa
Haluk Tezcan
Hamit Görele
Hasan Kıran
Haşim Nur Gürel
Haşmet Akal
Heaviside Clark
Hulki Altuğ
Hüseyin Rahmi Gürpınar
Hüseyin Yüce
İbrahim Çallı
İbrahim Zaman
İclal Erentürk Güçsav
İlhan Berk
İmren Erşen
İnci Eviner
İpek Aksüğüdür Duben
İrfan Okan
İsmail Avcı
İzzet Keribar
Kaan Ünal
Kadir Ablak
Kadri Özyayten
Kemal Zeren
Komet (Coşkun Gürkan)
Kristin Saleri
Mahmut Celayir
Mehmet Ali Genç
Mehmet Göktepe
Mehmet Gülerüz
Mehmet Koyunoğlu

Mehmet Muazzez Özduygu
Mehmet Ruhi Arel
Melike Abasıyanık Kurtiç
Meltem Aktaş
Mert Özgen
Meryem Arıcan
Mesrur İzzet
Mevlüt Akyıldız
Mıgırdiç Cıvanyan
Mihri Müşfik
Mihriban Sözer
Mithat Şen
Muhsin KUT
Muhtar Aykın
Mustafa Irgat
Mustafa Nuri Paşa
Mustafa Pancar
Mürşide İçmeli
Naile Akıncı
Nancy Atakan
Necati Seydi Ferahoğlu
Nesrin Sağlam
Nevhiz Tanyeli
Nilay Kan Büyükişleyen
Nurgül Ferahoğlu
Nurtaç Özler
Octavien Dalvimart
Onay Akbaş
Orhan Onuk
Ozan Sağdıç
Ömer Uluç
Özer Kabaş

Preur Bardın
Recaizade Mahmut Ekrem
Resul Aytemur
Ruzin Gerçin
Saime Belir
Saip (Tuna)
Sami Yetik
Seçil Eren
Selahattin Aydın
Selda Asal
Selma Gürbüz
Sema Boyancı
Sema Ilgaz Temel
Semiramis Öner
Serap Murathanoğlu Eylenci
Serpil Veter
Sevim Güler
Seydi Murat Koç
Süleyman Saim Tekcan
Şahin Paksoy
Şefik Bursalı
Şefket Dağ
Şehzade Abdülmecid Efendi
Şekip Oğuz
Şemsi Arel
Şemsi Güner
Şenol Vorozlu
Şerif Ferit
Şirin İskit
Şükriye Dikmen
Şükrü Karakuş
Talat Enlil

Tan Cemal
Tayyar Eren
Temür Köran
Teoman Südor
Tevfik Fikret
Tosun Bayrak
Tuba İnal
Turan Erol
Tülay Tura Börteçene
Tülin Göksayar
Tülin Onat
Tülin Öztürk
Türkan Sılay Rador
Vahide Kaya
Valçın Bulut
Vavuz Tanyeli
Yıldız Moran
Yunus Güneş
Yusuf Taktak
Yusuf Ziya Aygen
Yüksel Arslan
Zahit Büyükişleyen
Zehra Aral
Zekai Ormancı
Zeki Arslan
Zeki Faik İzer
Zeki Kocamemi

Sergide Yer Alan Sanatçılar

Ali İsmail – Berna Türemen

Ali Gün Yıldırım

Ayşegül İzer

Bilal Vazıcı

Büşra Kölmük

Cihat Aral

Demet Versel

Dilek Işıksel

Duygu Kahraman

Elif Erol Demirdağ

Evren Karayel Gökkaya

Ferit Özşen

Fethi Kayaalp

Genco Gülan

Gülay Yüksel

Gülşen Erdoğan

Habib Aydoğdu

Hale Sontaş

Haluk Tezonar

İclal Erentürk Güçsav

İmren Ersen

Kaan Ünal

Lale – Cengiz Akıncı

Mehmet Ali Genç

Mehmet Göktepe

Meltem Aktaş

Mert Özgen

Nesrin Sağlam

Nilay Kan Büyükişleyen

Nurtaç Özler

Orhan Onuk

Ömer Galatalı

Övgü Arda

Rehan Sarıbay

Selahattin Aydın

Semiramis Öner

Serap Murathan Eyrenci

Sevim Güler

Şekip Oğuz

Süleyman Saim Tekcan

Tan Cemal

Tayyar Eren

Temür Köran

Tülin Göksayar

Tülin Onat

Türkan Sılay Rador

Zahit Büyükişleyen

Zehra Aral

Kolektifin Belleği: İBB Koleksiyonları Kent, Bakış ve Hafızanın Çoğul Katmanları	14
66 kare: Geleneksel Kültüre Çağdaş Yorum	18
İMOGA'dan İBB'ye: Baskı Sanatında Kolektif Birikim	22
Kolektifin Belleği: İBB Koleksiyonları	32
Kenti "Manzaradan" Okumak	46
Mıgırdiç Cıvanyan'ın İstanbul'u	60
Modernliğin Eşiğinde: Meşrutiyet'in Sanatsal Özneleri	72
İstanbul'un Kültürel Hafızasında Abdülmecid Efendi	94
İmparatorluğun Sureti: "Gelenegin ve Geleceğin İcadı Olarak Padişah Portreleri"	104
Antoine Ignace Melling 26 Nisan 1763, Karlsruhe - 25 Ağustos 1831, Paris	116
Özne ve Şehir	126
Bakışın Şehri, Şehrin Bakışı	150
Kolektifin Belleği	170
Türemenler Koleksiyonu: Bir Ömrün Sanatsal Bütünlüğü	234

Kolektifin Belleği:
İBB Koleksiyonları Kent, Bakış ve
Hafızanın Çoğul Katmanları

Bakış, modern düşünce tarihinde hiçbir zaman bir görme eyleminden ibaret değildir; bilakis, belirli bir tarihsel momentin duyarlılıkları, beklentileri ve tahayyülleri ile şekillenen bir algı pratiğidir.

Kent imgesinin oluşumu da onu üreten bakışların, bu bakışları biçimlendiren güç ilişkilerinin ve görünürlük rejimlerinin ürettiği dinamik bir süreçtir. Bu bağlamda kent; imgeler, anlatılar ve kültürel üretimler aracılığıyla sürekli yeniden kurulan bir anlam alanıdır.

Bu nedenle bir şehri görmek, onu görünür olanın düzleminde kavramanın ötesine geçerek sosyal, mekânsal ve estetik kodların oluşturduğu çok katmanlı bir temsil evreninin içine dâhil olmak demektir.

Sanat tarihi perspektifinden bakıldığında, özellikle resim sanatı, kent deneyimini yorumlamanın ayrıcalıklı bir aracıdır. Sanatçının bakışı, temsil ettiği mekânı betimlemekle kalmaz; onu belirli bir ideolojik çerçeveye yerleştirerek kent belleğini yapılandıran görsel bir rejim üretir.

İstanbul gibi çok katmanlı bir şehir söz konusu olduğunda, bu temsil rejimleri estetik beğeniyle birlikte toplumsal dönüşümleri, modernleşme süreçlerini ve mekân algısındaki kırılmaları da görünür kılar. Böylece, görme deneyimi sadece nesnelere veya mekânlara odaklanmakla kalmaz; kentle kurulan bakış; tarihsel, kültürel ve toplumsal katmanların iç içe geçtiği yoğun bir hafıza alanına dönüşür.

İstanbul'a farklı açılardan bakan resimler, kentin çok katmanlı yapısını analiz etmemizi sağlayan belgeler olarak da işlev görür. Perspektifin değişmesi, öznenin kentle kurduğu ilişkinin dönüşmesi anlamına gelir; mekânın temsilindeki her kayma, modern bireyin deneyimlediği sosyo-kültürel dönüşümlerin görsel bir izdüşümüdür.

Bu uzun soluklu dönüşümün izlerini takip etmek açısından İBB Sanat Koleksiyonları, önemli bir referans noktasıdır. "Kolektifin Belleği: İBB Koleksiyonları" sergisi, İstanbul'u nereden gördüğümüz, nasıl yorumladığımız ve hangi bakış rejimleri aracılığıyla anlamlandırdığımız soruları eşliğinde kentin tarihsel ve kültürel katmanlarını deneyimlememize olanak tanır.

İstanbul'a odaklanan çoğul bakışları, kamusal düşünme zemininde bir araya getiren sergideki her eser, belirli bir görme biçiminin kristalleşmiş hâli; her görme biçimi ise bireysel hafıza ile kolektif bellek arasında kurulan bir tanıklık formu... Aynı sahneye yönelen farklı gözlerin birbirinden tamamen ayrı anlamlar üretmesi, İstanbul'un tekil bir imgeye indirgenemez bir görsel ekonomide üretildiğini gösterir.

Tarih boyunca İstanbul'a dair kurulan imgeler de bu çoğulluğu doğrular. 19. yüzyıl Batılı seyyah gravürlerinin pitoresk kurgusu, seyir kültürünün egzotik arzularına seslenirken; Osmanlı modernleşmesinin resimleri gündelik hayatın ritimlerini, semt dokularını ve denizle kurulan sürekliliği görünür kılar. Bugünün sanatçıları ise İstanbul'u edilgen bir manzara olarak değil; ekolojik kırılmaların, politik müdahalelerin, mekânsal eşitsizliklerin ve belleğin silinip yeniden yazıldığı alanların izini süren bir sahne olarak kavrar.

Bu sahnenin önemli bir bileşeni de portredir. Portre, sadece bir yüzün temsili değil; o yüzün ait olduğu kültürel bağlamın, sosyal konumun, entelektüel çevrenin ve kentsel deneyimin de görsel bir ifadesidir. Özne resmedildikçe, kentin belleğine dair izler yüzeyde belirir. Bu nedenle İstanbul'un farklı dönemlerinde üretilmiş her portre, hem özneyi inşa eden hem de kent hafızasının derinliklerini açığa çıkaran çift yönlü bir temsil biçimi hâline gelir.

Bu bağlamda İBB Koleksiyonları, İstanbul'un görsel ve kültürel hafızasını kamusal alanda yeniden dağıtan, dönüştüren ve çoğaltan bir ortak bellek altyapısıdır. Katılımcılık ilkesi doğrultusunda bakışlarla şekillenen koleksiyon, kente dair temsili çoğullaştırırken sanatın dolaşımını şeffaflaştırır, erişimi genişletir ve kamusal kültür hayatının demokratikleşmesine katkı sunar.

Şehrin en önemli kamusal kültür mekânlarından Artİstanbul Feshane'nin, bu sergiye ev sahipliği yapması, İBB Sanat Koleksiyonlarının İstanbul'u birlikte düşünme, birlikte hatırlama ve birlikte görme misyonunu güçlendiriyor.

"Kolektifin Belleği", işte bu sebeple tekil bir İstanbul anlatısı yerine, birbirine eklemlenen manzaraların, yüzlerin ve hafıza katmanlarının çoğulluğuna kapı aralıyor. Burada her imge, kentin ortak hafızasında yeni bir yer açarken izleyiciyi de İstanbul'un çoğul anlatısında kendi tanıklığının yankısını bulmaya davet ediyor.

Kolektifin iBB Kolek Collective IMM Col

n Belleği:
siyonları
Memory:
lections

66 Kare:
Geleneksel Kùltùre
Çağdaş Yorum

Sanat tarihçisi ve yazar Sezer Tansuğ'un 1992'de başlattığı 66 Kare projesi, Türkiye sanat ortamında ender rastlanan ölçüde bütünlüklü bir kültürel okumanın sonucunda ortaya çıkmış özel bir çalışmadır. Tansuğ'un davetiyle bir araya gelen 43 sanatçı, her biri 20 × 20 cm boyutlarında 66 tuval üzerinde çalışarak geleneksel kültürün çok katmanlı hafızasını çağdaş sanatın diline taşır. Bu küçük ölçekli formlar, aslında geniş bir entelektüel arka planı barındırır: Eserlerin her biri, Orta Asya'dan Selçuklu ve Osmanlı'ya uzanan zengin bir kültürel belleğin, edebî ve tarihsel kaynaklar üzerinden çağdaş sanata taşındığı bir düşünsel zemine dayanır. Şairlerin, tarihçilerin, sözlüklerin, mersiyelerin, kutsal metinlerin ve ritüel anlatılarının yer aldığı yüzyılların kült kitapları, sanatçıların kişisel üsluplarında yeniden şekillenir.

Eserler, geleneksel kültürün biçimsel öğelerini olduğu kadar düşünsel evrenini de tartışmaya açar. Böylece 66 Kare, geçmiş ile bugün arasında bir geçiş alanı ve kültürel dönüşümün görsel bir haritası hâline gelir.

Tansuğ'un sözleriyle, "Batı kültürüne programlanmış medya ortamının unutturduğu ve küçümsettiği" bir geleneğe yeniden saygınlık kazandırmayı hedefleyen proje, ilk olarak TÜYAP Kitap Fuarı'nda sergilenmiş, ardından Aslıhan Çarşısı'ndaki geniş bir vitrine yerleştirilerek aylar boyunca kamusal bir görünürlük kazanır. 1993'te sanatçıların ortak kararıyla İstanbul Büyükşehir Belediyesi Koleksiyonu'na armağan edilen 66 Kare, aynı yıl hazırlanan kapsamlı kataloğuyla belgelenir. Sonraki yıllarda Cemal Reşit Rey Konser Salonu, Art-İstanbul Sanat Fuarı ve Lüksemburg İstanbul Kültür Günleri gibi farklı platformlarda izleyiciyle buluşur.

Ömer Uluç, Selma Gürbüz, İnci Eviner gibi sanatçıların yorumlarının da yer aldığı seri, hem Türkiye'de çağdaş sanatın kökleriyle kurduğu bağı görünür kılar hem de kültürel mirasın güncel sanat için nasıl yaratıcı bir kaynak olabildiğini hatırlatır.

66 Kare, geleneksel kültürü kişisel anlatılarla harmanlayan özgün bir üretim alanı olarak bugün hâlâ güncelliğini koruyor.

**IMOGA'dan İBB'ye:
Baskı Sanatında Kolektif Birikim**

İlk kez Müze Gazhane’de açılan “Birlikte” sergisinde yer alan, İstanbul Grafik Sanatlar Müzesi’nin (İMOGA) İBB’ye yaptığı kapsamlı bağışın parçası olan baskılardan oluşan koleksiyon; çeşitli kuşak, stil ve tekniklerden 82 sanatçının 91 eserini bir araya getirerek Türkiye’deki modern ve çağdaş baskı sanatına ışık tutar.

Baskı tekniklerinin karmaşıklığını ve estetik büyüsunü gözler önüne seren koleksiyon; ahşap baskı, gravür, litografi, serigrafi ve arşivsel pigment baskı gibi tekniklerle sanatın farklı boyutlarının geniş bir kitleye ulaştırmasına aracılık etmeyi amaçlar.

Soyutlamadan figürasyona, bireysel hikâyelerden toplumsal ve kamusal tarih yorumlarına uzanan eğilimleri öne çıkaran koleksiyon, Türkiye’de modern sanattan çağdaş sanata uzanan evrimi gösterir. 20. yüzyılın ortalarından bu yana süregelen sanatın dinamik çoğulculuğunu ve heterojenliğini açığa çıkaran koleksiyondaki her eser hem teknik hem de estetik açıdan sanatın farklı dil ve üsluplarını tanıtır. İzleyiciye Türkiye’de baskı sanatının tarihsel ve güncel katmanlarını keşfetme imkânı vererek çok boyutlu bir deneyim sağlar.

Onay Akbaş

Aşka Susamak

Arşivsel Pigment Baskı

Ferruh Başağa

İsimsiz

Gravür

2006

Avni Arbaş

İsimsiz

Elek Baskı

Serpil Veter

Ve Birden Güneş Açtı!

Arşivsel Pigment Baskı

2013

Süleyman Saim Tekcan

İsimsiz

Vaş Baskı

2000

Sema Boyancı

İsimsiz

Gravür

2006

Kolektifin Belleği: İBB Koleksiyonları

Bir kenti algılamak, yalnızca onun görünen peyzajına bakmak değil; tarih, hafıza, ideoloji ve gündelik deneyimlerin iç içe geçtiği çok katmanlı bir okuma pratiğine dahil olmaktır. İstanbul söz konusu olduğunda bu pratik, mekânsal politikalarla, duyuşsal izlerle ve kültürel sürekliliklerle örülü özgün bir görsel düşünme biçimine dönüşür. Kent imgesinin oluşumu salt optik bir olay değil; onu üreten bakışların, temsil rejimlerinin ve güç ilişkilerinin belirlediği dinamik bir süreçtir. Bu nedenle İstanbul'u anlamak, onun nasıl görüldüğünü değil, nasıl görünür kılındığını da sorgulamayı gerektirir.

"Kolektif Belleği" sergisi, İstanbul'a yönelen bu farklı bakışların bir araya geldiği bir buluşma alanı sunuyor. Sergide yer alan her eser, bir görme biçiminin somutlaşmış hâli; her görme biçimi ise bireysel hafıza ile kolektif bellek arasında salınan bir tanıklık türü olarak okunabilir. Aynı manzaraya yönelen bir müteahhidin "potansiyel" olarak gördüğü yer, bir sanatçıda pastoral bir duyarlılığa; bir çevre aktivistinde ekolojik kırılganlığa; bir tarihçide kültürel sürekliliğin izlerine dönüşebilir. Bu çoğulluk, İstanbul'un tek bir estetik ya da ideolojik çerçeveye indirgenemeyecek kadar zengin bir görsel ekonomi içinde üretildiğini gösterir.

Tarihsel olarak içerden ve dışarıdan bakışların kurduğu İstanbul imgeleri, kente dair temsilin nasıl şekillendiğini de açıklar. 19. yüzyıl gravürlerinde Batılı seyyahların inşa ettiği "pitoresk" İstanbul, seyir kültürünün beklentilerine yanıt veren bir egzotizm taşıırken; Osmanlı ressamlarının modernleşme sürecinde ürettiği manzaralar, gündelik hayatın ritmini, mahalle dokusunu ve denizle kurulan sürekliliği görünür kılar. Bugünün sanatçıları ise İstanbul'a artık bir manzara olarak değil; kentsel politikaların, ekolojik kırılmaların, mekânsal eşitsizliklerin ve bellek kayıplarının izinin sürüldüğü bir sahne olarak yaklaşır.

Bu bağlamda İBB Koleksiyonu, kentin görsel hafızasını kamusal alanda çoğul biçimlerde temsil etmeyi amaçlayan bir kültür arşivi niteliği taşır. Katılımcılık ilkesine dayanan koleksiyon, sanat eserinin dolaşımını şeffaflaştırır, erişimi genişletir ve temsili demokratikleştirir. Endüstri mirasımız Feshane-i Amire'nin kamusal amaçla yeniden işlevlendirilmesiyle hayat bulan Artİstanbul Feshane'de sergilenen bu seçki, tekil bir İstanbul imgesi sunmak yerine, çoklu bakışlara ve yeni ihtimallere açılan bir kapı aralıyor.

Bedri Rahmi Eyüboğlu

Kariye

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Hakkı Anlı

Peyzaj

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

İbrahim Çallı

İsmet İnönü

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Atatürk Müzesi Koleksiyonu

İbrahim Çallı

Atatürk portresi

1937

Atatürk Müzesi Koleksiyonu

Mehmet Ruhi Arel

Türk Ordusu'nun İstanbul'a Girişi

Tuval Üzerine Yağlı Boya

1937

Atatürk Müzesi Koleksiyonu

Şefik Bursalı

Natürmort

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Zeki Faik İzer

Beyaz Ev

Ahşap Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Zeki Kocamemi

Ata'nın Cenaze Töreni

Tuval Üzerine Yağlı Boya

1939

Atatürk Müzesi Koleksiyonu

Sami Yetik

Kurtuluş Savaşı'nda Kadınlar

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Atatürk Müzesi Koleksiyonu

Kenti “Manzaradan” Okumak

İstanbul'un tarihsel ve güncel manzaralarına bakmak, kentin geçirdiği dönüşümlerin kültürel izlerini sürmeyi mümkün kılar. Bu anlamda İBB Koleksiyonları, İstanbul'un nasıl yaşandığını, hayal edildiğini ve hatırlandığını okumak açısından güçlü bir hafıza alanıdır. Koleksiyonda yer alan manzaralar, kentin kırılmalarını, sürekliliklerini ve yeniden kurulan kimliklerini izleyiciye aktaran görsel belgeler olarak öne çıkar.

19. yüzyılın son çeyreğinde manzara resminin kurumsallaşmasıyla İstanbul'un görsel temsili çeşitlenir. Şeker Ahmed Paşa ve Hoca Ali Rıza, doğaya ve kente yönelen duyarlılıklarıyla kentin erken modernleşme dönemini kaydeder. Hoca Ali Rıza'nın mahalle dokuları, kıyılar ve tepeler üzerine kurduğu kompozisyonlar, İstanbul'un gündelik ritminin görsel kayıtlarıdır. Mıgırdiç Civanıyan Boğaziçi'ni atmosferik bir şiir gibi yorumlarken, Abdülmecid Efendi Batılı tekniklerle Osmanlı estetiğini birleştirerek saray çevresinin manzarasına entelektüel bir derinlik katar. Tevfik Fikret'in görsel çalışmaları ise dönemin entelektüel ve estetik duyarlılığını İstanbul'un melankolik atmosferiyle birleştirerek koleksiyona tarihsel derinlik ekler.

Cumhuriyet kuşağı ressamı İstanbul'un modern dönüşümünü manzarada görselleştirir. İbrahim Çallı ve Feyhaman Duran, Tarihî Yarımada ve Boğaziçi'ni empresyonist bir duyarlılıkla yorumlar. Hamit Görele'nin geometrik düzenlemeleri, Sami Boyar'ın figüratif ve grafiksel yaklaşımı, Zeki Faik İzer'in kübist etkili kompozisyonları ve Elif Naci'nin Doğu-Batı arasında salınan çizgisel üslubu, İstanbul manzarasına farklı biçimsel diller ekler. Şevket Dağ, mimari karakteri sessiz bir duyarlılıkla belgelemiş; Şefik Bursalı ve Naile Akıncı renk ve ışık hafızasını soyutlama sınırında yorumlamışlardır. Bedri Rahmi ve Eren Eyüboğlu ise Anadolu motiflerini modern bir yaklaşımla kente taşır.

Güncel üretimlerde ise manzara artık ekolojik tahribat, hafıza kaybı ve kentsel dönüşümün eleştirel bir okumasına dönüşmüştür. Koleksiyonda yer alan klasik manzaralarla çağdaş manzara üretimleri arasındaki bu gerilim, dönüşüm süreçlerinde kentte yaşanan gerilimlerin de aynası niteliğindedir. Bu bakımdan manzaralar, mekânın sabitleşmiş bir temsili olmaktan çıkarak dinamik ve çok katmanlı bir hafıza alanı işlevi görür. İzleyici, bir resme bakarken sadece kentin yaşadığı dönüşümleri "görmekle" kalmaz; ona tanıklık eden gözlerin ve dönemlerin izlerini de sürer.

Elif Naci

Süleymaniye Dispanseri

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Hamit Görele

Şemsiyeli Kadınlar

Tuval Üzerine Vağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Kemal Zeren

Ata'nın Doğduğu Ev

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Kemal Zeren

Sokak Satıcısı

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

François Leon Prieur Bardin

Haliç'te Kayıklar (Maktul İbrahim Paşa
Camii)

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Ali Sami Boyar

Yenikapı

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Şefik Bursalı

Topkapı Sarayı Avlusu

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Zeki Kocamemi

Fatih Türbesi

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Şefik Bursalı

Süleyman Çelebi Türbesi

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Mıgırdiç Cıvanyan'ın İstanbul'u

19. yüzyıl İstanbul'unun en karakteristik manzara resimlerine imzasını atan Mıgırdiç Civanyan; kenti, katman katman bir hafıza mekânı olarak resmeder. Onun İstanbul'u; Boğaziçi kıyılarında ışığın sürekli değişen ritmiyle, ahşap evlerin kırılğan silüetleriyle, şehrin gündelik hayatla kurduğu ince bağlarla şekillenen bir bütündür. Civanyan'ın resimlerinde kent, ne tamamen romantik bir nostaljiye teslim olur ne de hızla modernleşen bir imparatorluk başkentinin telaşına kapılır. Tam tersine, İstanbul'un farklı katmanlarını dingin bir gözle kayda geçiren çoğulcu bir bakıştır bu.

Civanyan'ın manzaraları, özellikle kıyı şeridi kompozisyonlarında belirginleşen atmosfer duygusuyla, kentin hafızasını hem korur hem de yeniden kurgular. Bu resimlerde ışığın titreyişi, sisin Boğaz üzerindeki dağılışı ya da kayıkların suya bıraktığı izler, zamanın ve gündelik yaşamın görsel tanıklarındır. Ressam, böylece İstanbul'u bir coğrafya olmaktan çıkarıp yaşam kültürüyle yoğrulmuş bir bellek alanı olarak sunar.

Bugün Civanyan'ın İstanbul manzaralarına baktığımızda, kaybolan yalılar, dönüşen kıyı çizgilerini ve artık var olmayan gündelik pratikleri hatırlarız. Bu resimler bizim için İstanbul'un kültürel çoğulluğunun ve mekânla kurulan duyuşal bağların da hatırlatıcısıdır. Bu yönüyle eserleri, İstanbul'un görsel hafızasını taşıyan en kıymetli kaynaklardan biri olarak varlığını sürdürür.

Mıgırdiç Civanian

Fenerbahçe

Kontrplak Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Mıgırdiç Civanyan

Fenerbahçe

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Mıgırdiç Civanian

Zeytinburnu Çimento Fabrikası

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Mıgırdiç Civanyan

Fırtına

Duralit Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Mıgırdiç Cıvanyan

Fırtınada Vapur

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Anonim/Anonymous

Fırtınada Sandal ve Yelkenli

Ahşap Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Modernliğin Eşiğinde: Meşrutiyet'in Sanatsal Özneleri

Osmanlı modernleşmesinin son yüzyılını, Cumhuriyet'in eşiğine uzanan geniş bir dönüşüm hattı içinde okumak; yerel tarihlerin kırılğan süreklilikleriyle küresel tasarımlar arasındaki gerilimleri bir arada düşünmeyi zorunlu kılar. Siyasi, kültürel ve ekonomik yapıları aynı anda dönüştüren bu süreçte zamanın akışı hızlanır, mekânın anlamı değişir ve bilmenin çerçevesi sürekli dağılır, yeniden kurulur, yeniden tanımlanır.

Meşrutiyet yıllarında yaşanan zihinsel ve duygusal sarsıntılar, sadece politik bir kırılmanın değil, modern öznenin Türkiye'deki oluşum sürecinin de belirleyici sahneleridir. Bu dönem, çok katmanlı sanatsal öznelliklerin belirmesine sahne olur. Abdülmecid Efendi, müzisyen, sporcu, ressam, şehzade ve son halife kimliğiyle; modernleşme sürecini sarayın içinden kavrayan hibrit bir figürdür. Onun portrelerinde hem kırılğanlık hem entelektüel yoğunluk hem de modernleşmenin çelişkileri iç içe geçer.

Mehmet Tevfik Fikret; şair, ressam ve eğitimei kimliğiyle dönemin ruhsal çalkantısını en sert biçimlerde dile getiren bir figürdür. Fikret'in Sis şiirinde açığa çıkan karanlık atmosfer, yalnızca politik bir eleştiri değil; modern ruhun İstanbul karşısında yaşadığı derin yabancılaşmanın da ifadesidir.

Feyhaman Duran'ın "paşalar"ı ve devlet erkânını betimleyen çalışmaları Osmanlı'nın sekülerleşme süreçlerini görsel bir tarih olarak kayıt altına alır. Buradaki karşılaşma, temsil biçimlerinin dönüşümünü ve sanatçı figürünün modernleşme ekseninde yeniden tanımlanmasını görünür kılar.

Recaizade Mahmud Ekrem, Hüseyin Rahmi Gürpınar, Mihri Müşfik gibi farklı disiplinlerden, farklı toplumsal konumlardan gelen aydınların resim ve düşünce dünyaları ise Meşrutiyet döneminin çoğul estetik duyarlılıklarını İBB Koleksiyonları içinde bir araya getirir.

Bu seçki, Meşrutiyet dönemini bir tarih anlatısı değil; bir ruh hâli, kolektif hafıza kırılması ve modernlik eşiği olarak yeniden düşünmeye bir davet niteliğinde...

Mehmet Ruhi Arel

Mehmet Emin Yurdakul

Karton Üzerine Yağlı Boya

Aşiyân Müzesi Koleksiyonu

Tevfik Fikret

Elmalar

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Aşiyen Müzesi Koleksiyonu

Tevfik Fikret

Mor Salkım

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Aşiyen Müzesi Koleksiyonu

Tevfik Fikret

Ahmed Vefik Paşa

Kağıt Üzerine Çini Ve Pastel

Aşiyân Müzesi Koleksiyonu

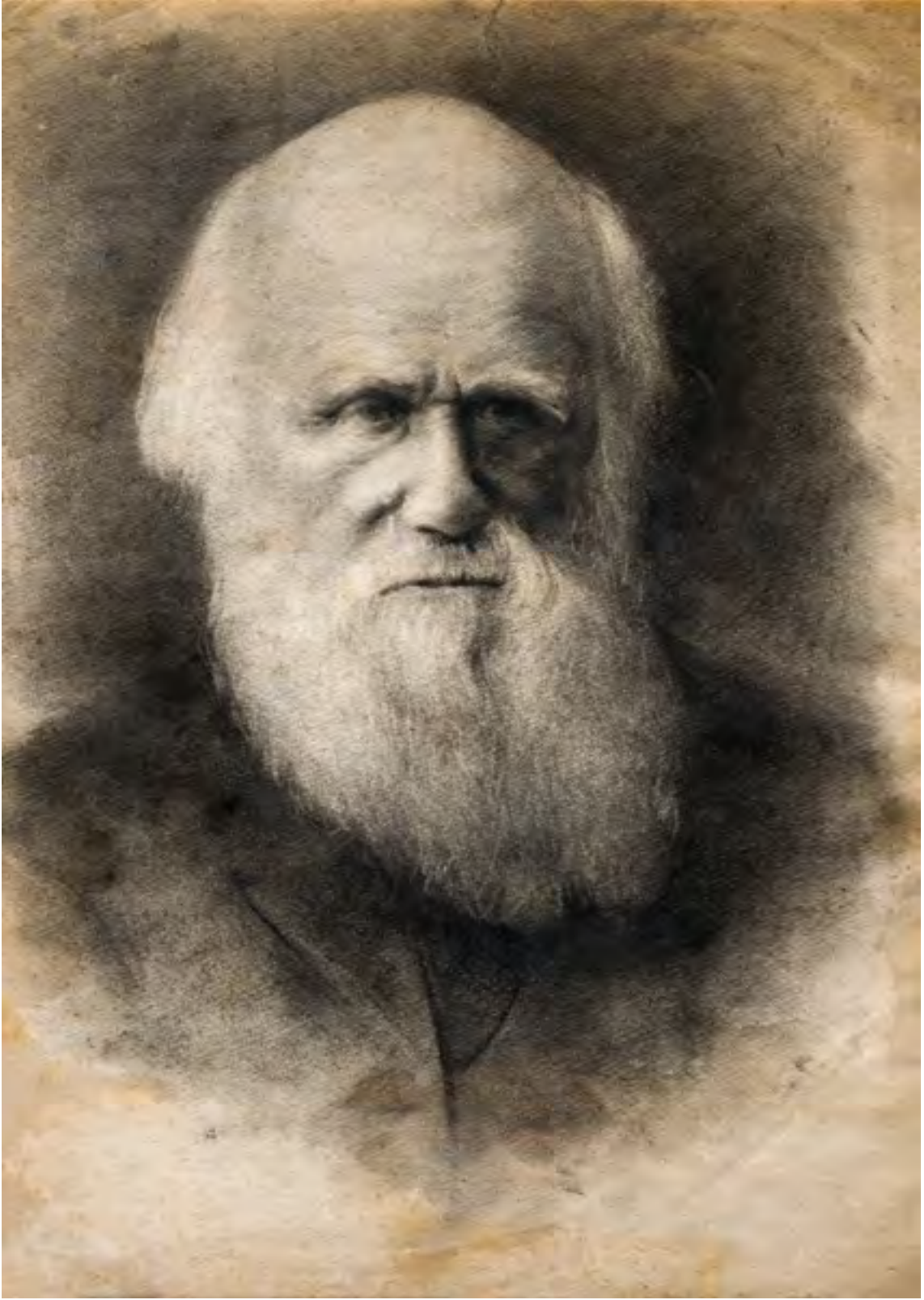

Tevfik Fikret

Ayvalar

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Aşiyen Müzesi Koleksiyonu

Tevfik Fikret

Darvin

Kağıt Üzerine Karakalem

Aşiyen Müzesi Koleksiyonu

Tevfik Fikret

Deniz ve Kayalar

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Aşiyen Müzesi Koleksiyonu

Tevfik Fikret

Güller

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Aşiyen Müzesi Koleksiyonu

Tevfik Fikret

Hüseyin Efendi

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Aşiyen Müzesi Koleksiyonu

Tevfik Fikret

İstanbul Kabadayısı

Kağıt Üzerine Karakalem

1888Aşşyan Müzesi Koleksiyonu

Tevfik Fikret

Krizantemli Vazo

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Aşiyen Müzesi Koleksiyonu

Tevfik Fikret

Sonbahar

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Aşiyen Müzesi Koleksiyonu

Tevfik Fikret

Otoportre

Kağıt Üzerine Karakalem

1914-15

Aşyan Müzesi Koleksiyonu

Tevfik Fikret

Otoportre

Kağıt Üzerine Karakalem

Aşyan Müzesi Koleksiyonu

Tevfik Fikret

Otoportre

Kağıt Üzerine Karakalem

Aşiyen Müzesi Koleksiyonu

Tevfik Fikret

Otoportre

Kağıt Üzerine Karakalem

Aşiyân Müzesi Koleksiyonu

Tevfik Fikret

Mandalinalar

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Aşiyen Müzesi Koleksiyonu

İstanbul'un Kültürel Hafızasında Abdülmecid Efendi

Abdülmecid Efendi (1868 -1944), Osmanlı hanedanının son halifesi olarak İstanbul'un kültürel ve sanatsal dünyasında özel bir yere sahiptir. Saltanatın zlmeye başladığı bir dönemde yetişen Abdülmecid, saray çevresinin sınırlarını aşarak resme yönelir. Sanat eğitimine saray ressamı Stanisław Chlebowski ile başlar; ardından Fausto Zonaro ve Salvatore Valeri gibi dönemin önde gelen isimleriyle çalışır.

retiminde portre ve manzara resimleri ağırlıktadır. Hanedan yeleri ile çevresindeki aydın ve sanatçıları betimlediğı portrelerinde Batı natralizmini Osmanlı estetiğiyle bir araya getirir. Romantik manzara anlayışını psikolojik derinlikle buluşturan "Sis" adlı yapıtı, dostu Tefvik Fikret'in aynı adlı şiirine ilham verir. Abdülhak Hamit ve Recaizade Mahmud Ekrem portreleri ise halifenin dönemin entelektüel çevresiyle kurduğu bağlara ışık tutar.

Sanat dünyasıyla ilişkileri yalnızca kendi rimiyle sınırlı değildir. II. Meşrutiyet sonrasında Osmanlı Ressamlar Cemiyeti'nin kuruluşunu destekler; I. Dünya Savaşı sonrasında açılan Harbiye Nezareti Resim Atölyesi'ni düzenli olarak ziyaret ederek geç sanatçıları teşvik eder. Paris'te eğitim almış ressamlarla, özellikle İbrahim allı ile kurduğu yakınlık, modern Türk resminin şekillenmesinde önemli bir etki yaratır. skdar Bağlarbaşı'ndaki konağı, dönemin yazar ve ressamlarını bir araya getiren canlı bir kültür meknına dönüşür; burada çeşitli etkinlikler düzenlenir ve rneğin Abdülhak Hamit'in "Finten" oyunu onun ev sahipliğinde sahnelenir.

Resimlerinde figür ile mekân arasındaki hassas ilişki, eserlerine güçlü bir psikolojik yoğunluk katar. Özellikle i mekân kompozisyonlarında yer alan melankolik ya da düşünceli figrlar, portreyi kimlik tasvirinin ötesine taşıyarak modern bireyin i dünyasına açılan bir alan oluşturur.

Batılı tekniklerle çalışan bir saray sanatçısı olarak Abdülmecid Efendi, hanedanın son dönemine ait estetik hafızayı şekillendirmiş; modernleşme döneminin kültürel atmosferine yön veren isimlerden biri olmuştur. Eserleri bugün hâlâ dönemin ruhunu anlamak için eşsiz bir başvuru niteliği taşır.

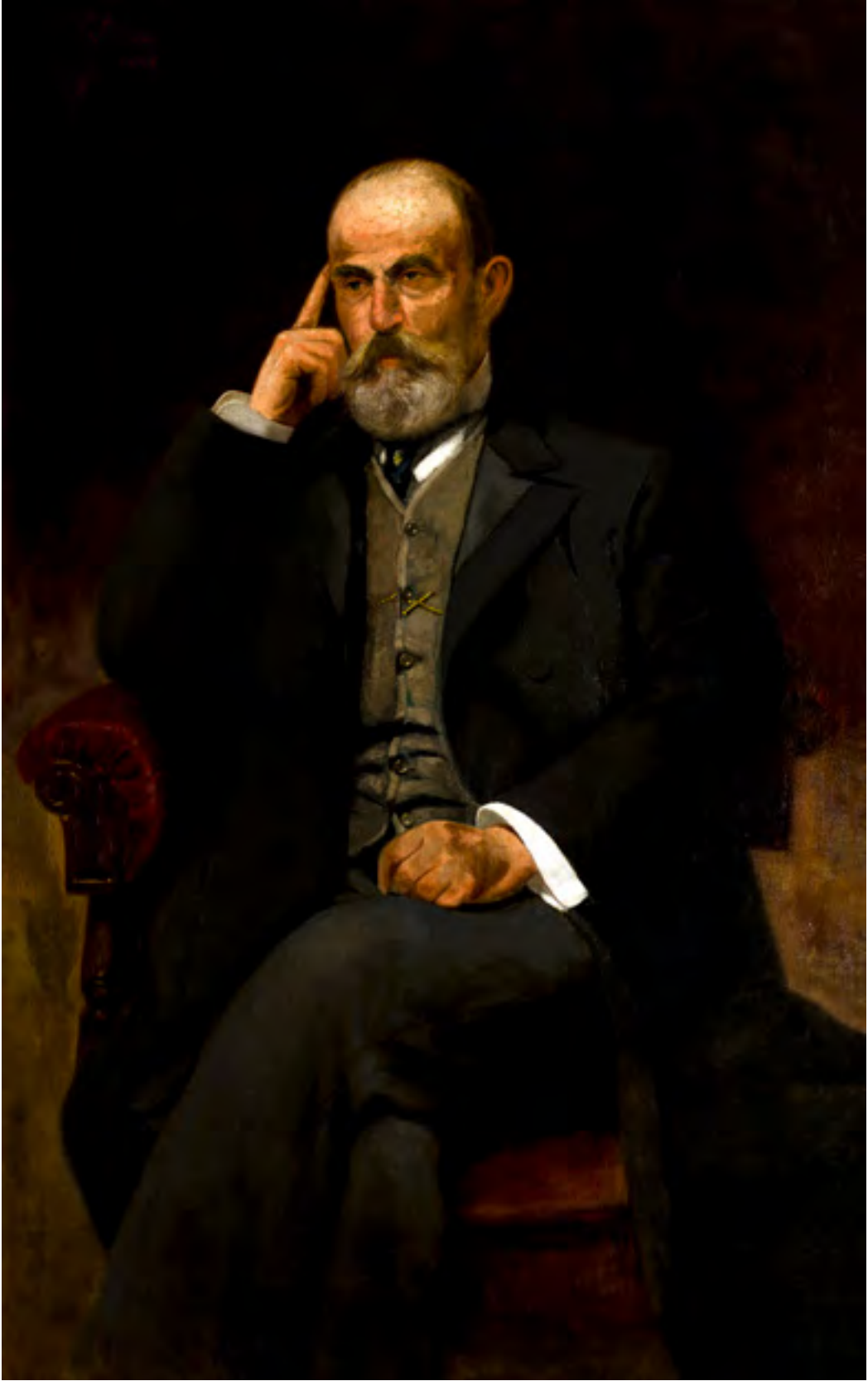

Recaizade Mahmut Ekrem

Şair Nigar Hanım

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Aşiyân Müzesi Koleksiyonu

Şehzade Abdülmecid Efendi

Recaizade Mahmud Ekrem

Tuval Üzerine Yağlı Boya

1909/10

Aşiyân Müzesi Koleksiyonu

Şehzade Abdülmecid Efendi

Abdülhak Hamit Tarhan

Tuval Üzerine Yağlı Boya

1909/10

Aşiyen Müzesi Koleksiyonu

Saip Tuna

Abdülhak Hamit Tarhan

Tuval Üzeri Yağlı Boya

Aşiyen Müzesi Koleksiyonu

İmparatorluğun Sureti:
“Gelenegin ve Gelecegin İcadı
Olarak Padişah Portreleri”

Devlet yönetimine ait her türlü sembol, egemenliğin imgesidir. Görünmeyenin yokluğunu, nesnelliğin boşluğunu “imge” doldurur. Fatih Sultan Mehmed, 7. Osmanlı Padişahı olarak (1432-1481), bir sanatçıya portresini yaptıran ilk hükümdardır. Doğu’nun ve Batı’nın koruyucusu, egemeni ve kutsal temsilcisi olarak portresini yaptıırken aynı zamanda “şahsını” da sergiler.

Bu portre, Örfi ve Şer’î hukuku “Atam, Dedem Kanunu” ile bir araya getirirken, geçmiş ve geleceğin yazılımını da yeniden düzenleyip kurumlaştıran bir vizyonun suretidir. Aynı zamanda öte Cihan’da, Rönesans portreciliği ile başlayan, “özne” olma hallerinin yakından takipçisidir. Failliğin sembolik temsiliyetinin farkındalığı, sadece Bizans-Roma kültüründen değil, Timur’lu-Babür geleneğine kadar uzanan çok yönlü arayıştan da beslenir.

Silsile-nâme’lerin soy kütüğü modeli, İranlı sanatçıları İstanbul’a, saraya kadar davet edip himaye altına alma ihtiyacını nasıl oluşturmuşsa, İtalyan Rönesansı’nın sanatçıları fark edip yeni portre dilini içselleştirmek de istemiştir.

Profilden portre geleneği, Rönesans’ın derinlik geleneği ile Nakkaşhâne’de buluşur. İlk defa ¼ portre-bakış tekniği ile karşılaştığımız bu dönemde, Sinan Paşa’nın “Buda” oturuşlu bedenine üzerine yerleştirdiği yenilik, dönemin sentez yaratma stresini yansıtır.

Sembolik öğeler olarak eldeki Bektaşî gülü ve mendiller, şiirsel bir yerel hümanizmi yansıtmaya gayretini sürdürürken bakıştaki kırılma, değişim arzusunun yönünü işaret eder. Ancak iki yüzyıl sonra Nakkaş Osman üslubunda, Osmanlı standart temsil formuna erişecek olan bu kendindelik arayışı, tüm yenileşme hareketlerinde olduğu gibi özgürlük arzusunun yıkıcılığı ile karşı karşıya kalmak zorundadır. İncelikli mükemmellikler peşindeki her saflaşma tutkusu gibi kopuşa doğru her hamle, “bireyselleşmeye” doğru gidişin patolojik yönelimini içinde taşır.

Ahmet Ziya Akbulut

Efe

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Ahmet Ziya Akbulut

Kaygusuz Abdal

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Feyhaman Duran

Fatih Sultan Mehmet

Kontrplak Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Feyhaman Duran

Kanuni Sultan Süleyman

Ahşap Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Mihriban Sözer

Fatih Sultan Mehmet

Karton Üzerine Akrilik

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Cristofano dell'Altissimo

Kanuni Sultan Süleyman

Bakır Üzerine Yağlı Boya

16.yy Sonu-17.yy Başı

Gentile Bellini

Fatih Sultan Mehmed ve Genç Saraylı

Ahşap Üzerine Yağlı Boya

15. Yüzyıl.

Costanzo De Ferrara

Fatih Sultan Mehmet Portre Madalyonu

Bronz Döküm

1481

Anonim

Osmanlı Kıyafet Albümü
Şehir Müzesi Koleksiyonu

Arif Paşa

Osmanlı Kıyafet Albümü Serisi

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Antoine Ignace Melling

26 Nisan 1763, Karlsruhe - 25 Ağustos 1831, Paris

Alman asıllı mimar, peyzaj mimarı ve ressam Antoine Ignace Melling, 1784 yılı sonunda Rusya Elçisi Bulgakov'un himayesinde geldiği İstanbul'da 18 yıl boyunca yaşar. Kentteki ilk on yılını elçilikte çalışarak geçiren Melling, bu süreçte Fransa Elçisi Choiseul-Gouffier ve İsveçli tarihçi d'Ohsson gibi dönemin önde gelen Avrupalı diplomat ve sanatçılarıyla tanışır. Bu çevre, Melling'in İstanbul'a dair geliştireceği bakışın kültürel arka planını oluşturur.

Melling'in Osmanlı sarayına erişimi ise III. Selim'in kız kardeşi Hatice Sultan aracılığıyla gerçekleşir. Hatice Sultan'ın Ortaköy-Defterdarburnu'ndaki sahil sarayında yürüttüğü mimari düzenlemeler ve iç dekorasyon çalışmaları, onun yetkinliğini saraya tanıtır. Ardından III. Selim döneminde Beşiktaş Sarayı, Topkapı Sarayı, Çırağan Sarayı, Emirgan Şerifler Yalısı ve Kandilli'deki Mavi Saray gibi pek çok yapının yeniden düzenlenmesi ve inşaa süreçlerinde görev alır. Böylece Melling, dönemin saray mimarlığı içinde benzersiz bir konum edinir.

İstanbul'daki mimari üretiminin yanı sıra Melling'in kente ilişkin en kalıcı mirası, gerçekleştirdiği olağanüstü ayrıntıya sahip resimlerdir. Pera tepelerinden, Galata Kulesi'nden, Üsküdar sırtlarından ve Haliç'ten çizdiği geniş panoramalar; Boğaziçi ile Haliç kıyısındaki, bugün büyük ölçüde yok olmuş sarayları, yalıları ve köşkleri belgeleyen önemli görsel kaynaklardır. Bu eserlerde sadece mimari değil, her kesimden insanın gündelik yaşam pratikleri de dikkatle kaydedilir.

Kuvvetli bir gözlemci olan Melling, resimlerinde belgesel doğruluğu usta bir manzara ressamının duyarlılığıyla birleştirir. Doğal renk kullanımı, yumuşak ışıık geçişleri ve mekânsal derinlik duygusu, onun İstanbul'u hem içeriden deneyimleyen hem de dışarıdan gözleyen çift yönlü bakışını görünür kılar. Melling'in İstanbul tasvirleri, 18. yüzyıl sonu kentsel yaşamının en önemli görsel tanıklıkları arasında yer alır.

Antoine Ignace Melling

Tophane

Gravür

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Antoine Ignace Melling

Tophane Çeşmesi ve Kılıç Ali Paşa Cami

Gravür

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Antoine Ignace Melling

Kahvehane

Gravür

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Antoine Ignace Melling

Kağıthane'de Cirit Oynayanlar

Gravür

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Özne ve Şehir

Osmanlı'nın İstanbul merkezli imparatorluk ve devlet yönetim modeline geçişi, aynı zamanda modernleşme sürecinin de başlangıcını işaret eder. Bu süreç; gerileme (inhibit), yenilik ve düzenleme (ıslahat), birlik (ittihat) ve ilerleme (terakki) kavramlarıyla şekillenir ve "yeni düzen" (nizam-ı cedit) anlayışını gündeme taşır. İmparatorluğun sınırlarına ulaşması ve değişen dünya koşulları, toplumsal ve kültürel gerilimleri ortaya çıkarır.

Bu dönemde Türk resminde portre, bireysel figürleri betimlemekle kalmaz; toplumsal yapının, entelektüel çevrelerin ve kentin kültürel kimliğinin görsel bir yansıması hâline de gelir. Böylece özne, resim aracılığıyla inşa edilir ve bu inşa süreci İstanbul'un tarihî ve kültürel hafızasıyla doğrudan ilişki kurar.

Sergide, Şeker Ahmed Paşa ile Süleyman Seyyid'in portreleri arasındaki stil farkları ve Tevfik Fikret ile Şehzade Abdülmecid Efendi'nin saray-muhalefet gerilimine rağmen kurulan dostluk hem bireysel hem de toplumsal kimliğin resim üzerinden nasıl inşa edildiğini gösterir.

Benzer bir paradoks, hegemonik portre geleneği ile sanatçıların otoportre yoluyla inşa ettikleri bireysellik arasındaki gerilimde ortaya çıkar. Burada sanatçının özne olarak etkinliği, tarih açısından demokratik bir kazanım olarak öne çıkar.

Modernleşmenin çok yönlü dinamiklerini ve yetkinin farklı dönemlerde farklı aktörler arasında nasıl paylaşıldığını, özne üzerinden gözler önüne seren bu eserler; sanatçının bellek ve kentle karşılıklı etkileşimini, geçmişle bugün arasındaki diyaloga dönüştür.

İBB Koleksiyonlarındaki portreler, bu bağlamda Türk resminde öznenin inşasını farklı açılardan okuma şansı veren eşsiz bir arşiv niteliği taşır. Koleksiyon, portreler aracılığıyla İstanbul'un toplumsal çeşitliliğini, entelektüel geçmişini ve tarihî dönüşümünü de izleyiciye sunar.

Fuad Soyhan

Hamam Takımı

Kontrplak Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Fuad Soyhan

Şamdan ve Güğüm

Kontrplak Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Fuad Soyhan

Testi ve Kaseler

Kontrplak Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Halil Paşa

Çiçekler ve Hurma Ağaçları
Tuval Üzerine Yağlı Boya
Şehir Müzesi Koleksiyonu

Mehmet Ruhi Arel

Hamdi Efendi

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

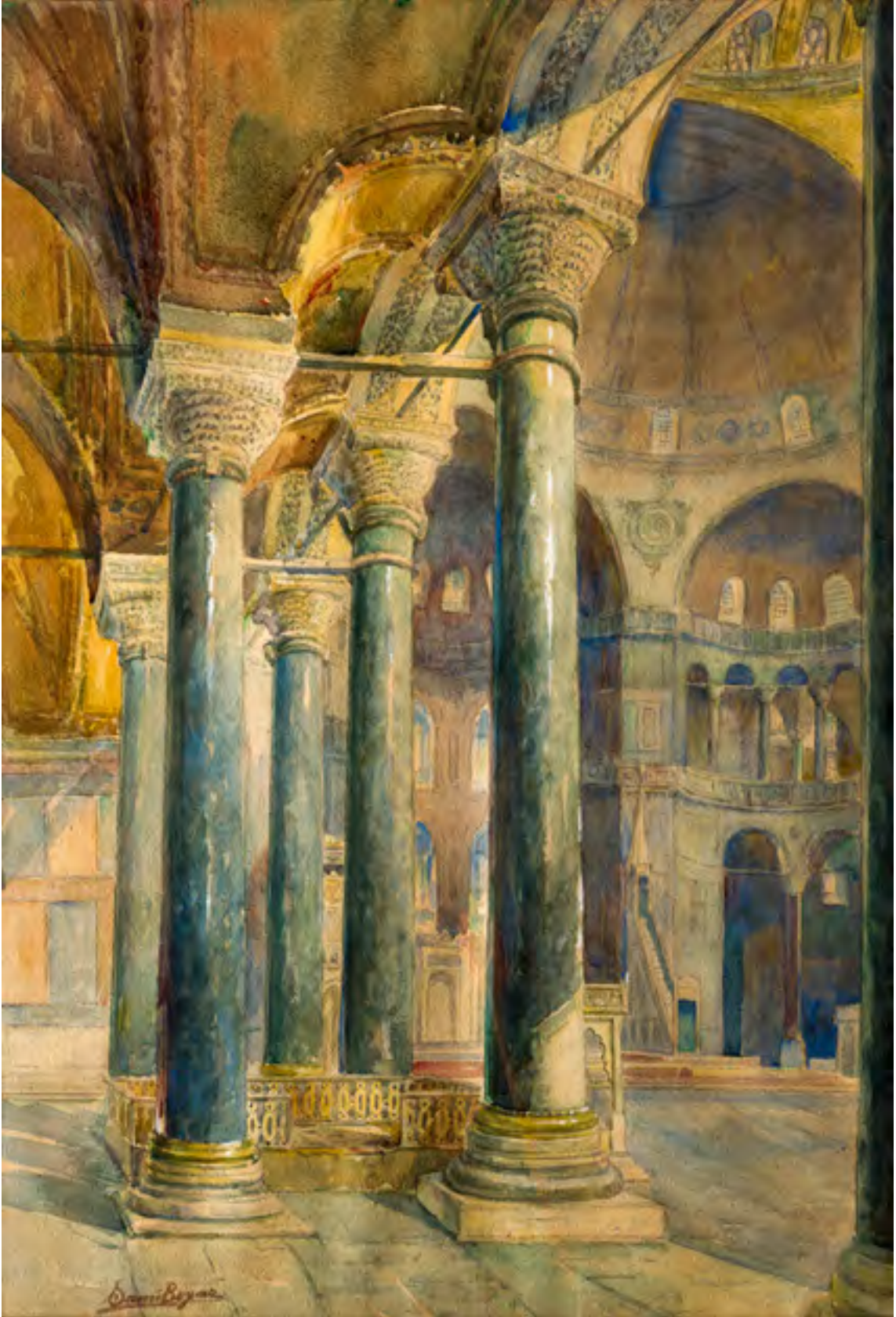

Mustafa Nuri Paşa

Galata Köprüsü

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Ali Sami Boyar

Ayasofya

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Sami Boyar

Barbaros Hayreddin
Tuval Üzerine Yağlı Boya
Şehir Müzesi Koleksiyonu

Sami Yetik

Portre

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Şevket Dağ

Kızlarağası

Tuval Üzerine Vağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Şevket Dağ

Altın Yol

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Mesrur İzzet

Çengi

Kağıt Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Mesrur İzzet

Kafesli Evler

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Mesrur İzzet

Şemsiyeli Kadın

Kağıt Üzerine Sulu Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

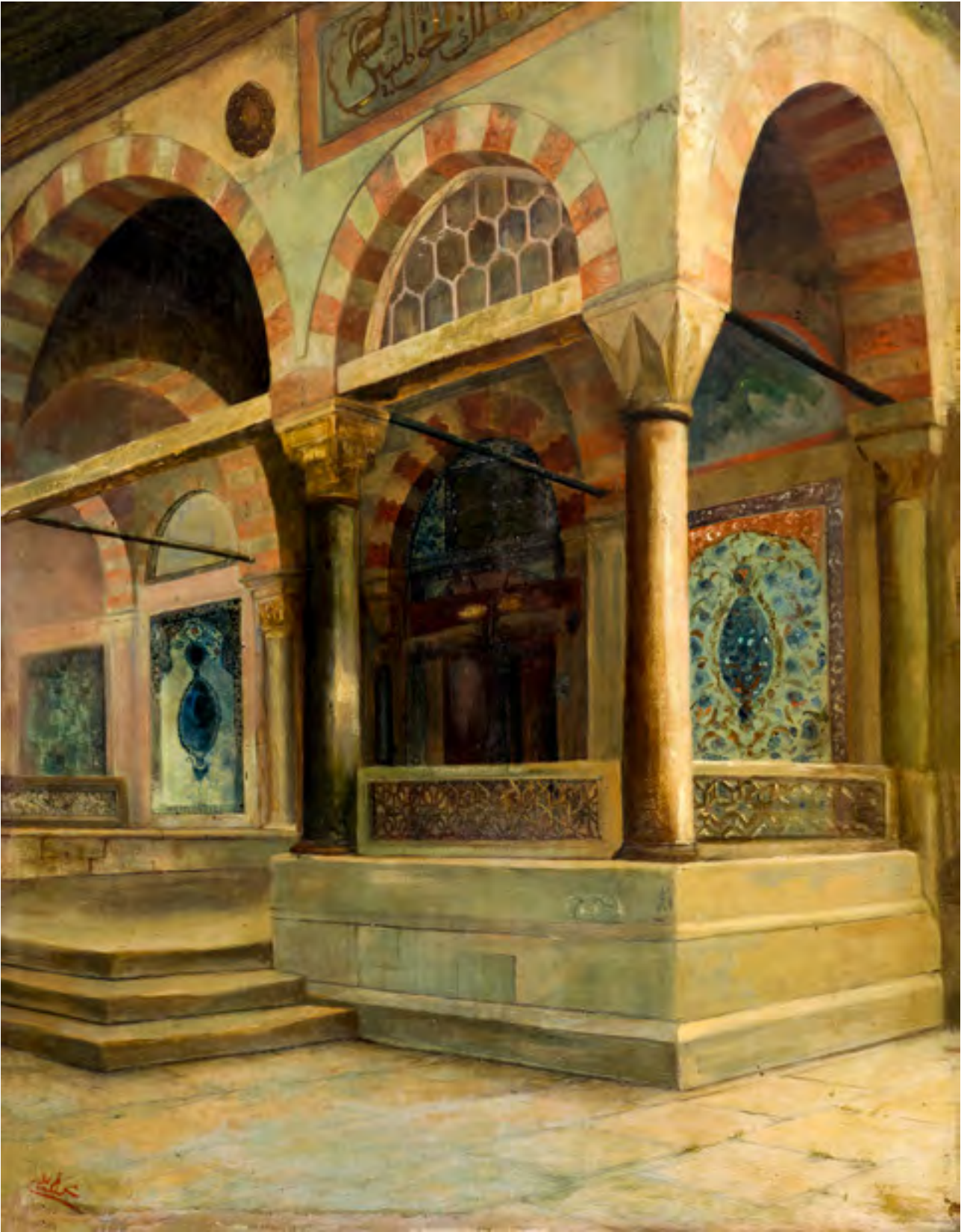

Mesrur İzzet

Portre

Kağıt Üzerine Sulu Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Şerif Ferit

Cami Avlusu

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Şerif Ferit

Taşkasap Camii

Tuval Üzerine Yağlı Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Amadeo Preziosi

Sandal Sefası

Kağıt Üzerine Sulu Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Amadeo Preziosi

Yazıcı

Kağıt Üzerine Sulu Boya

Şehir Müzesi Koleksiyonu

Anonim

18.Yüzyıl Osmanlı Konağı
Tuval Üzerine Yağlı Boya
Şehir Müzesi Koleksiyonu

Bakışın Şehri, Şehrin Bakışı

İstanbul gibi çağlar boyunca binlerce kez bakılan, yeniden yorumlanan bir şehir, suretinde neleri gizler, neleri ısrarla görünür kılar? Bir kentin görünür yüzü, gündelik akışın telaşıyla biçimlenen yüzeyleri, yalnızca ilk bakışta kavranabilen bir sahne midir? Yoksa insanlar gibi, kendi hafızasıyla ağırlaşmış, katmanlarla dolu bir iç dünyayı mı taşır?

Kentlerin kolektif hafızası yalnızca arşivlerde, resmi kayıtlarda ya da fiziksel dönüşümlerin izlerinde saklı değildir. İstanbul'un ruh hâli; gündelik hayatın hızının içinde kaybolan küçük titreşimlerde, anlık karşılaşmalarda, sokağın kendi ritminde ve o ritme tanıklık eden sanatçıların ürettiklerinde yaşamaya devam eder.

Bir görme biçimi olarak fotoğraf, her ne kadar sanatçının öznel seçimleri, sezgileri, duyguları aracılığıyla şekillense de içinde üretildiği zamanın ve mekânın sessiz tanığı olmayı sürdürür. Bu nedenle her fotoğraf, kentin duygusal coğrafyasını tarihe kaydeden görünmez birer katman olarak kişisel bakışla kolektif hafızanın kesiştiği bir eşiğe dönüşür. Yüzlerce yıldır milyonlarca göz tarafından taranan bu şehir, her yeni bakışla yeniden kurulur, yeniden anlam kazanır.

Görme tarihimizden izler taşıyan bu seçki, İstanbul'a bakan, onu gören, kayıt altına alan fotoğrafçıların gözünden şehri yeniden düşünmeye davet ediyor.

Seçkideki görüntüler; hangi bağlamda, hangi dönemde ya da hangi amaçla ortaya çıkmış olursa olsun, aslında aynı başrol oyuncusunun, İstanbul'un farklı dönemlerine, farklı duygu hâllerine ait portreleri olarak okunabilir. Kendini kentin suretlerinde bulan fotoğraf sanatçılarının gözünü çevirdiği yerde gördüğü de belki artık kendi dışında bir dekor değil, şehirle duygusal olarak bütünleşmiş kendisi, her biri otoportreye dönüşmüş kent suretleridir.

Hafızaya eklenen her kare, bir şehir portresi olduğu kadar bir otoportredir artık hem İstanbul'un hem de ona bakanın iç dünyasına aittir.

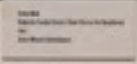
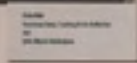

Buz Söğüt
Buzcu İsmail Hakkı'nın Galata Köprüsü'nde /
Tugboat with Icebreaker Funnel on Galata Bridge
1914
İsmail Hakkı Hakkıoğlu

Ali Kili
Laili Surah (Edmond) / Othman (Edmond)
Arabic / Arabic
Laili Surah (Edmond)

Ersin Alok

1954-55
 Fish Market, Istanbul
 1954-55
 1954-55

1954-55
 Hagia Sophia, Istanbul
 1954-55
 1954-55

İstanbul
1914-1915
1914-1915
1914-1915

İstanbul
1914-1915
1914-1915
1914-1915

Hagia Sophia
 Istanbul, Turkey
 1950s
 Black and white photograph

Hagia Sophia
 Istanbul, Turkey
 1950s
 Black and white photograph

İstanbul'da
Atlı Araba (Horse-drawn Carriage) in the Street
1911
İbrahim Zaman

Robert Rauschenberg
 Untitled (Black and White)
 1965
 100% Cotton Paper

Robert Rauschenberg
 Untitled (Black and White)
 1965
 100% Cotton Paper

Robert Rauschenberg
 Untitled (Black and White)
 1965
 100% Cotton Paper

İzzet Keribar

Small caption label for the leftmost photograph.

Small caption label for the middle photograph.

Small caption label for the rightmost photograph.

Harbor
1910
Ozan Sağdıç

Harbor
1910
Ozan Sağdıç

Partial caption for the artwork on the far left.

Partial caption for the artwork on the left.

Partial caption for the artwork on the right.

Deniz Manası
Nispetiye Sahili, İstanbul 1911
Yayın: 1911 İstanbul, İstanbul 1911
1911
1911 İstanbul

Deniz Manası
Nispetiye Sahili, İstanbul 1911
Yayın: 1911 İstanbul, İstanbul 1911
1911
1911 İstanbul

Black & White
The Maiden's Tower
1911
Daher Museum Collection

Black & White
Fishing in the Bosphorus, Istanbul
1911
Daher Museum Collection

Yıldız Moran
Kuşburnu, İstanbul, 1950
1950, 1950, 1950

Yıldız Moran
Kuşburnu, İstanbul, 1950
1950, 1950, 1950

Yıldız Moran
Kuşburnu, İstanbul, 1950
1950, 1950, 1950

161-162
 The Great Hall, Istanbul
 1911
 161-162-163

161-162
 The Great Hall, Istanbul
 1911
 161-162-163

161-162
 The Great Hall, Istanbul
 1911
 161-162-163

Kolektifin Belleği

Değerli koleksiyoner Cengiz Akıncı'nın danışmanlığında İstanbul Büyükşehir Belediyesi Sanat Koleksiyonuna kazandırılan seçki, bireysel bakışların kamusal bir zeminde buluştuğu, imgelerin ortaklaştığı ve belleğin paylaşıldığı bir karşılaşma alanı yaratıyor. Sanatçıların ve koleksiyonerlerin bağışlarıyla kamusal koleksiyona dahil edilen eserler, İstanbul'un ve sanatın kolektif hafızasında kalıcı bir yer ediniyor.

Seçkide yer alan eserler aracılığıyla kişisel olandan kamusala uzanan bir dönüşümün tanığı olan izleyici, sanat eserlerinin hem bireysel deneyimlerde hem de toplumun ortak hafızasında nasıl çoğaldığını gözlemleme şansı buluyor.

Sanat dünyasının farklı kuşaklarını bir araya getiren bu kıymetli seçki; üretmenin, aktarmanın ve hatırlamanın bir biçimi olarak da okunabilir.

Zehra Aral

Korku

Tuval Üzeri Yağlıboya

1994

Zahit Büyükişleyen

Cumalıkızık

Tuval Üzeri Yağlı Boya

2023

Valçin Bulut

Karadut

Tuval Üzerine Yağlı Boya

2024

Türkan Sılay Rador

Peyzaj

Tuval Üzeri Yağlı Boya

2016

Tülin Onat

Hayal-et

Tuval Üzeri Akrilik/Triptik

2011

Tülin Göksayar

Grizu

Tuval Üzerine Yağlı Boya

2010

Tayyar Eren

Ritim-Devinim

Tuval Üzeri Yağlı Boya

2024

Şekip Oğuz

İsimsiz

Eritme Cam

2024

Seydi Murat Koç

Sığramalar Serisi

Eğimli Tuval Üzerine Akrilik

2009

Serap Murathanoğlu Eyrenci

İki Yüzlüler

Kağıt Üzerine Çini Mürekkebi

2019

Semiramis Öner

Erenköy Kız Lisesi

Tuval Üzerine Yağlı Boya

2006

Selahattin Aydın

Sigara Molası

Tuval Üzerine Yağlı Boya

2017

Ruzin Gerçin

İsimsiz

Suluboya

1998

Orhan Onuk

Horozlu Çocuk

Tuval Üzeri Yağlı Boya

2025

Nurtaç Özler

İsimsiz

Tuval Üzeri Akrilik

2015

Nurgül Ferahoğlu

Kompozisyon

Tuval Üzerine Akrilik

2020

Nesrin Sağlam

Garipçe'de Otoportre

Tuval Üzerine Yağlı Boya

2023

Necati Seydi Ferahoğlu

Kompozisyon

Tuval Üzerine Yağlı Boya

2024

Mert Özgen

An

Tuval Üzerine Yağlı Boya

2025

Meltem Aktaş

Töz Ve Logos

Tuval Üzerine Akrilik

2024

Mehmet Göktepe

Eski Van'dan Görünüm

Tuval Üzerine Yağlı Boya

2019

Mehmet Ali Genç

Döngü

Tuval Üzerine Akrilik

2025

Kaan Ünal

İsimsiz

Tuval Üzerine Yağlı Boya

2023

İmren Erşen

Zeytin Ağacı

Tuval Üzerine Akrilik Mürekkep

2014

İelal Erentürk Güçsav

Denge (Poliptik)

Tuval Üzerine Akrilik

2024

Haşim Nur Gürel
Natürmort
Tuval Üzeri Yağlı Boya
2013

Hale Sontaş

Düşünen Kadın ve İstanbul, Triptik

Tuval Üzerine Yağlı Boya

2010-2024

Habib Aydoğdu

Cehennem Günleri

Tuval  zeri Yağlı Boya

2016

Gülsen Erdoğan

İsimsiz

Tuval Üzeri Yağlı Boya

1991

Gülay Yüksel

İsimsiz

Tuval Üzeri Karışık Teknik

2019

Fethi Kayaalp

Kalkan Balıkları

Gravür

1967-1968

Fethi Arda

Nü

Kağıt Üzerine Füzlen

1952 – 1953 Zeki Kocamemi Atölyesi Dönemi

Evren Karayel Gökkaya

Tarlabaşı

Tuval Üzerine Vağlı Boya

2012

Turan Erol

Sarnıç

Kağıt Üzerine Kurşun Kalem

1996

Dilek Işıksel

Yıldız Yağmuru

Tuval Üzeri Yağlı Boya

2023

Demet Versel

İsimsiz

Tuval Üzeri Yağlı Boya

2020

Cihat Aral

Çöp Dönüşü II

Tuval Üzerine Yağlı Boya

1999-2000

Bilal Yazıcı

Yağmur Serisi

Tuval Üzerine Yağlı Boya

2025

Kristin Saleri

Balıkçı

Tuval Üzerine Yağlı Boya

1978

Emre Sanan

İsimsiz / Untitled

Tuval Üzerine Akrilik

Ayşegül İzer

Sualtı

Gravür

2025

Zeki Faik İzer

Kompozisyon

Kağıt Üzerine Pastel

1972

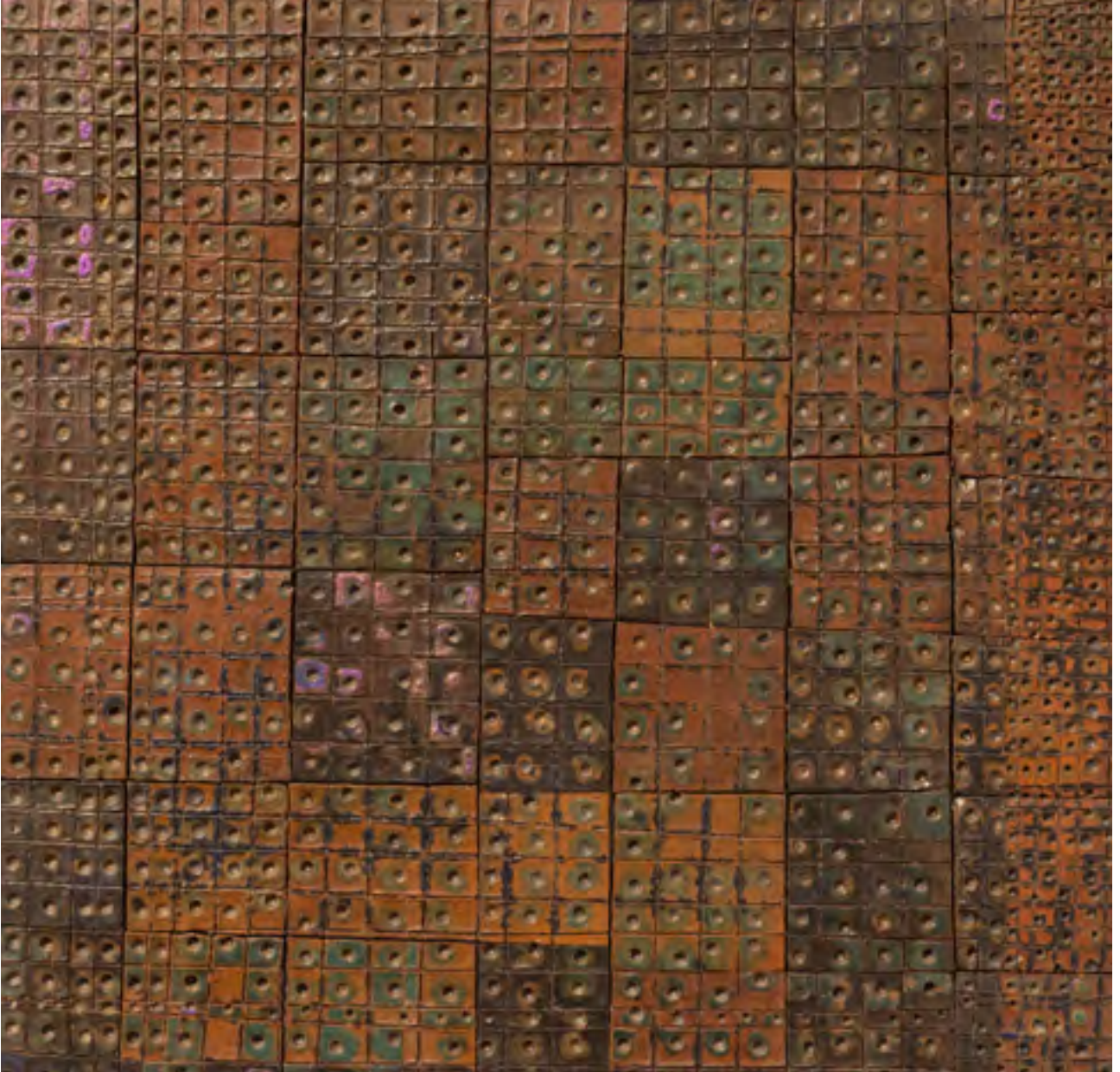

Ahmet Özel

İlişkiler

Tuval Üzerine Yağlı Boya

2007

Attila Galatalı

Birikim

Seramik

1977

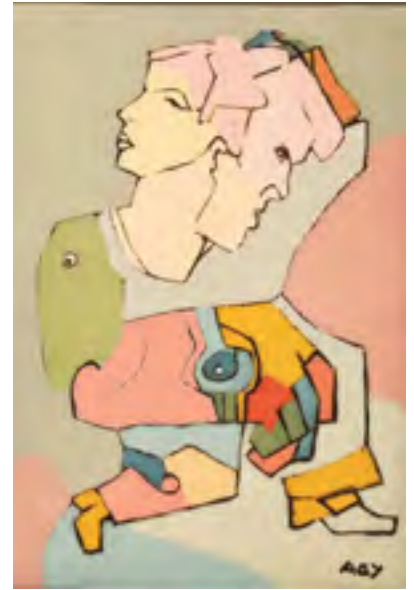
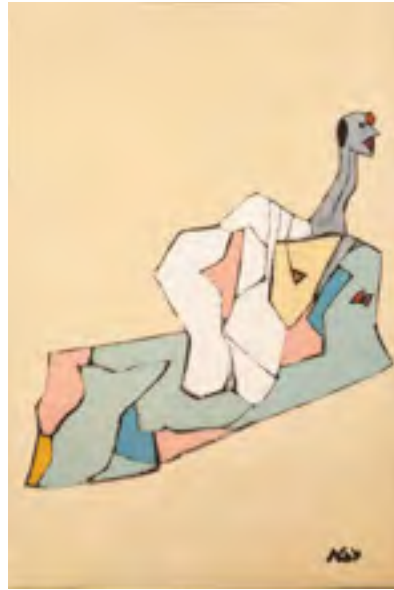
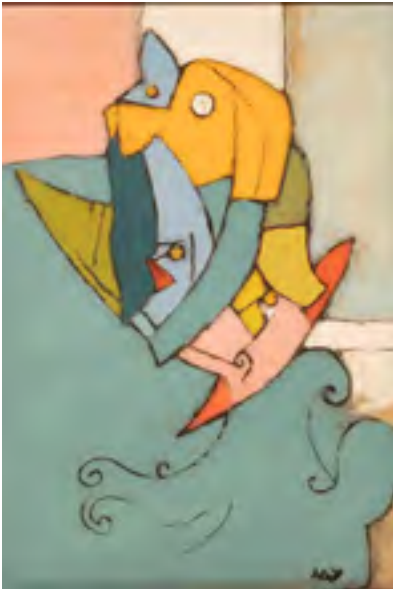
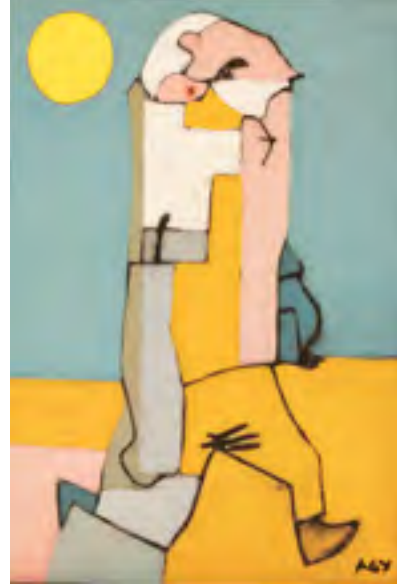

Şükriye Dikmen

Kompozisyon

Kağıt Üzerine Füz

1955

Ali Gün Yıldırım

İsimsiz Serisi

Tuval Üzerine Karışık Teknik

2025

Tan Cemal Genç

Başını Alıp Gidemeyen

Akrilik Kalem

2025

Genco Gülan

Serhoş

Keçe

2022

Büşra Kölmük

Polen

Metal

2023

Saime Belir

Göksu

Tuval Üzerine Yağlı Boya

1950'li Yılların Başı

Vahide Kaya

Dölger Balığının Ölümlü

Cam

2016

Haluk Tezonar

Nilay Tezonar Böstü

Polyester, 1986

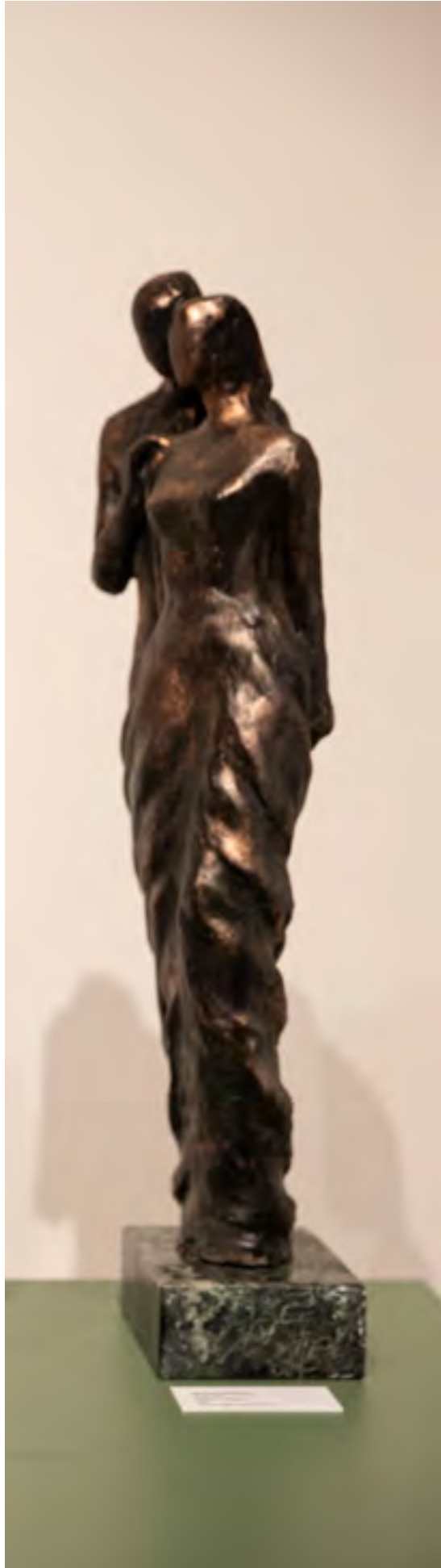
Nilay Kan Büyükişleyen

Anne

Bakır Elektroliz

2015

(öndeki heykel)

Nilay Kan Büyükişleyen

Anne

Polyester

2005

(arkadaki heykel)

Emel Vardar

Geceyarısı - Midnight

Döküm Cam

2014

Duygu Kahraman

İçimdeki Bulutlar

Stoneware ve Piring

2023

Ferit Özçelik

Kanyon

Paslanmaz Çelik

2016

Naile Akıncı

Cerrahpaşadan Görünüm

Tuval Üzeri Karışık Teknik

2005-2012

Kadir Ablak

Peyzaj

Tuval Üzeri Yağlı Boya

2025

Türemenler Koleksiyonu: Bir Ömrün Sanatsal Bütünlüğü

Çağdaş Türk resminin önemli temsilcileri Berna Türemen ve Ali İsmail Türemen'in değerli çabalarıyla oluşan Türemenler Koleksiyonu, uzun bir sanat yolculuğunun, farklı dönemlere yayılan üretimlerin bütüncül bir temsili niteliğinde.

Eserlerin daha geniş kitlelere ulaşması ve kalıcı bir kültürel hafızaya yerleşmesi amacıyla İstanbul Büyükşehir Belediyesi Sanat Koleksiyonuna bağışlanan bu seçki, İstanbul'un kültür mirasına kalıcı bir katkı sunma arzusunun da bir yansıması.

Türemenler için üretimlerini paylaşmak, sanat yaşamlarının doğal bir uzantısı. Farklı kuşaklardan sanatçıların çeşitli dönemlerini, tekniklerini ve ifade arayışlarını bir arada izleyiciyle buluşturan bu koleksiyon da aynı yaklaşımla şekillendi.

İBB ile kamusal bir nitelik kazanan koleksiyon, hem sanatsal birikimlerin çok daha geniş bir izleyici kitlesiyle buluşmasını sağlıyor hem de sanat üretiminin toplumsal yaşamla kurduğu bağı güçlendiriyor.

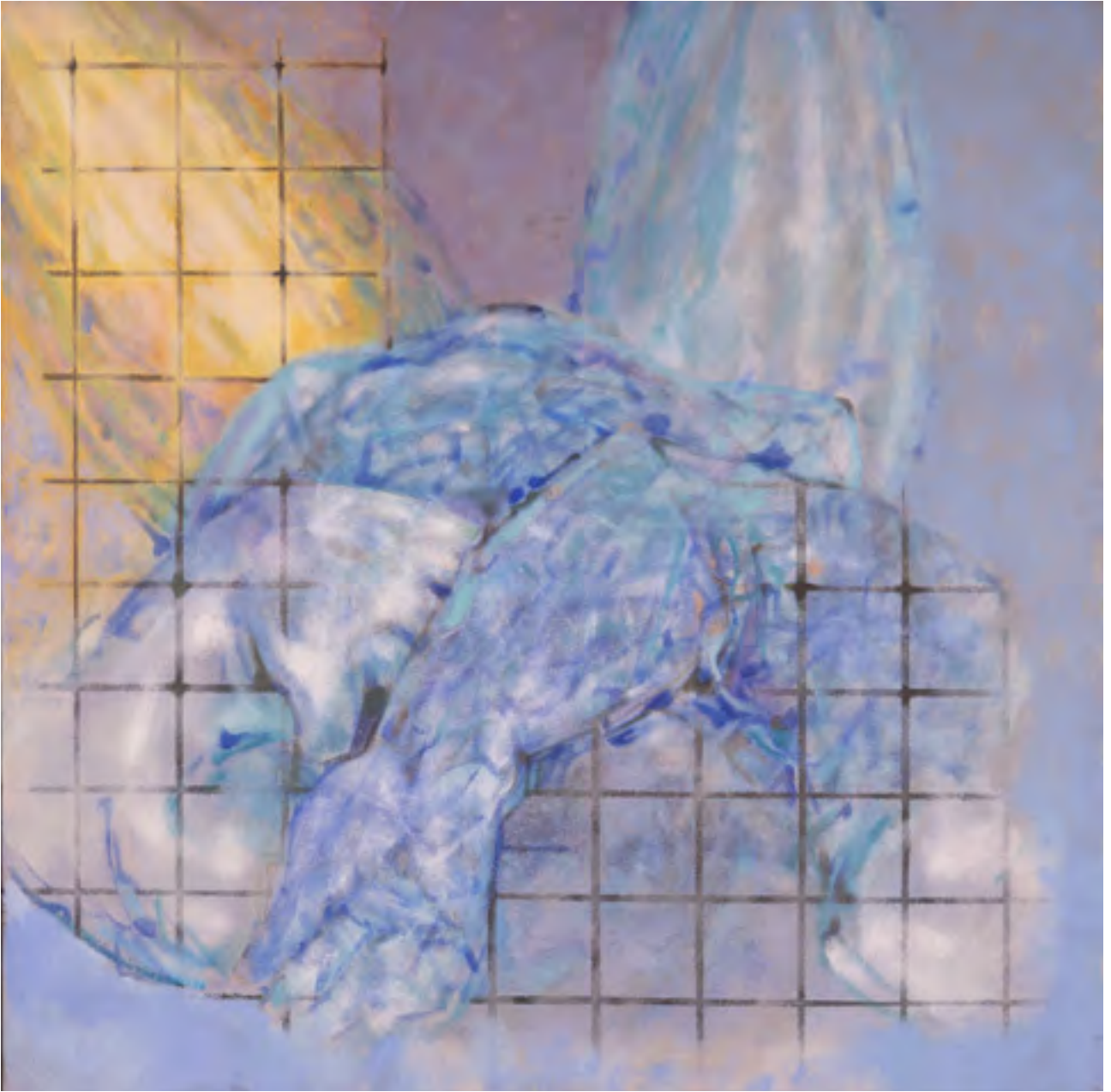

Ali İsmail Türemen

Tuval Üzerine Akrilik

1988

Ali İsmail Türemen

Tuval Üzerine Akrilik

1998

Ali İsmail Türemen

Gravür

2002

Ali İsmail Türemen

Tuval Üzerine Akrilik

2017

Ali İsmail Türemen

Gravür

2018

Ali İsmail Türemen

Gravür

2008

Berna Türemen

İkili

Gravür

1975

Berna Türemen

Atlı Kız

Litografi

1990

Berna Türemen

İkili

Gravür

1975

Berna Türemen

Press Tuval Üzerine Yağlı Boya

1978

Berna Türemen

Tuval Üzerine Yağlı Boya

1976

